

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINA

při ZŠ a MŠ Lužná, okres Rakovník

OBSAH

1. Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

1.2 Údaje o zařízení

1.3 Platnost dokumentu

2. Charakteristika zařízení

2.1 Školní družina

2.2 Spolupráce při akcích školy

2.3 Personální podmínky školní družiny

2.3.1 Spolupráce vychovatelek ŠD s učiteli

2.3.2 Spolupráce vychovatelek ŠD se zákonnými zástupci

2.4 Materiální podmínky školní družiny

2.5 Ekonomické podmínky školní družiny

2.6 Popis podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Cíle vzdělávání

3.1.1 Konkrétní cíle

3.1.2 Klíčové kompetence

3.2 Délka a časový plán vzdělávání

3.3 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.4 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

3.5 Podmínky přijímání, průběh, ukončování vzdělávání žáků ve školní družině

4. Obsah vzdělávání

4.1 Formy vzdělávání

5. Hodnocení žáků

5.1 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

6. Evaluace školní družiny

1. Identifikační údaje

1.1 Název dokumentu:

Školní vzdělávací program ŠD při ZŠ a MŠ Lužná

1.2 Údaje o zařízení

Ředitelka školy: PaedDr. Miroslava Pechová

Adresa školy: Masarykovo nám.252, 27051 Lužná V Čechách

IČ: 47014369 IZO školy: 102 602 107 IZO ŠD: 114 100 144

Kontakty: - tel. číslo školy: 313 53 78 73

mobil: 731 49 52 34

e-mail: zsluzna@iol.cz

webové stránky: www.zsluzna.cz

Zřizovatel:

Obec Lužná, Masarykovo nám. 89, 270 51 Lužná V Čechách

Kontakty: tel. číslo: 313 53 78 81

e-mail: luzna@luzna.cz

1.3 Platnost dokumentu

od 1.9.2016

Zpracovala: Blanka Padivá, DiS

2. Charakteristika zařízení

2.1 Školní družina

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky. ŠD je určena žákům I. stupně do naplnění kapacity 50 žáků ve dvou odděleních.

Provozní doba školní družiny je od 6:30 – 7:45 hod, dále pak od konce vyučování jednotlivých tříd do 16:30 hod.

2.2 Spolupráce při akcích školy

Naše školní družina spolupracuje se ZŠ při těchto akcích : Mikulášský karneval, Vánoční jarmark, kulturní vystoupení při rozsvícení vánočního stromu před OÚ, masopustní průvod obcí, Luženská nota, školní akademie.

2.3 Personální podmínky školní družiny

Pedagogickou činnost zajišťují kvalifikované vychovatelky, které si doplňují vzdělání na akreditovaných kurzech a samostudiem.

2.3.1 Spolupráce vychovatelek ŠD s učiteli

- vzájemný respekt
- spolupráce při pedagogických radách
- výměna zkušeností
- konzultace spojené s řešením výchovných problémů

2.3.2 Spolupráce se zákonnými zástupci

- individuální rozbor
- telefonické rozhovory
- písemné kontakty
- třídní schůzky
- ve vztazích mezi vychovatelkami a zákonnými zástupci panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat
- vychovatelky ŠD chrání soukromí rodiny a zachovávají profesní mlčenlivost v jejich svěřených vnitřních záležitostech
- vychovatelky jednájí se zákonnými zástupci ohleduplně, taktně
- nezasahují do života a soukromí rodiny

2.4 Materiální podmínky

Obě oddělení ŠD jsou umístěna na přístavbě ZŠ. Pro zájmovou a rukodělnou činnost jsou místnosti vybaveny stolky a židličkami, účelným skříňovým nábytkem, pomůckami, stolními hrami a časopisy. Pro odpočinek, zájmovou činnost a společné hry využívají děti plochu na koberci. Děti zde mají k dispozici technické vybavení – televizor, CD přehrávač, DVD, starší počítač, který je vybavený nezávadnými jednoduchými hrami. Nezbytné hygienické zázemí je na patře. Pro potřeby školní družiny lze využívat i další prostory, jako např. tělocvičnu, cvičnou kuchyňku, školní zahradu, hřiště s atletickou dráhou, dětské hřiště.

2.5 Ekonomické podmínky školní družiny

Dle zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, školský zákon a vyhlášky č.74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání dle § 14 přispívají rodiče na částečnou úhradu ŠD částkou 150,- Kč/měsíc. Finanční prostředky jsou čerpány ve prospěch dětí na materiál, pomůcky, hry, sportovní potřeby, odměny aj. a jsou řádně vyúčtovány u účetní ZŠ.

2.6 Popis podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví

Provoz školní družiny se řídí platným Řádem školní družiny a Školním řádem. Žáci i rodiče jsou s řády seznámeni na začátku školního roku (úvodní schůze v září), popř. při zahájení docházky do školní družiny. Tyto dokumenty jsou k nahlédnutí u vychovatelek ŠD, nebo jsou vyvěšeny na nástěnce u ŠD.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny:

- vhodné činnosti a skladba vzdělávání (relaxace, aktivní pohyb)
- vhodný pitný režim (zajišťuje vychovatelka)
- bezpečné pomůcky
- ochrana žáků před úrazy
- pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti
- dostupnost prostředků první pomoci, praktická dovednost vychovatelky poskytovat první pomoc

Psychosociální podmínky:

- vytváření pohodového prostředí, příznivé sociální klima (úcta, tolerance, uznání, spolupráce a pomoc druhému)
- ochrana dětí před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- věková přiměřenost a motivující hodnocení, respekt k individualitě žáka
- informovanost žáků a jejich rodičů o činnosti ŠD a jejím vnitřním životě

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Cíle vzdělávání

Cílem výchovy je připravit dítě pro život ve stávající společnosti, vybavit ho vědomostmi, dovednostmi a postoji prostřednictvím aktivit mimo vyučování. Výchovné působení musí reagovat na nebezpečí, jakými jsou drogová závislost, gamblerství, nesnášenlivost a agresivita.

ŠVP se zabývá a) rámcové cíle - dílčí cíle

b) klíčové kompetence

Rámcové cíle:

- Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- Osvojení hodnot
- Získávání osobních postojů

Klíčové kompetence:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činností a občanské
- kompetence k trávení volného času

3.1.1 Konkrétní cíle:

Vzdělávání rozvíjet přirozenou cestou

- respektovat individuální potřeby a přání dětí, vyslechnout je
- poskytovat dětem časovou rezervu k získání kulturních, hygienických a společenských návyků
- rozvoj tvořivosti

Účast vychovatelky jako rovnocenného partnera ve hře

- hodnocení slovního projevu
- takt, veselost, nápaditost, flexibilita
- nabízet vhodné hračky a pomůcky
- rozvoj zručnosti
- rozvoj jemné motoriky
- rozvoj dětské fantazie

Využívat pochvalu

- respektovat pracovní tempo dětí
- respektovat informace rodičů
- smysl pro spravedlnost
- rozvoj kolektivních vztahů

Poznávat sami sebe

- učit děti vnímat různost kulturních komunit
- vést k přátelství a soudržnosti s dětmi jiných národností
- dodržování pitného režimu
- předcházet nemocem dětí vhodným oblečením a otužováním (za příznivého počasí co nejčastější pobyt žáků venku)
- primární prevence rizikových jevů

3.1.2 Klíčové kompetence (=schopnost trávit volný čas, řešit problémy)

➤ Kompetence k učení

- rozvíjet děti přirozenou cestou prožitků a praktických zkušeností
- zhodnotit svou činnost nebo výsledky (hledat to, co se povedlo)
- vést děti k dokončení rozdělané práce
- předávat dětem poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky
- učit se používat vhodné nástroje, nářadí a různých pomůcek při práci i v běžném životě

➤ Kompetence k řešení problémů

- uplatňují se zde zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí (tělocvična, přírodní terén, místnost ŠD), nebo při pracovních činnostech
- naučit se opakující se situace řešit samostatně, náročnější s oporou dospělého
- pozorovat své okolí a jeho problémy
- naučit se nevyhýbat se problémům, ale účelně ho řešit

➤ Kompetence komunikativní

- schopnost vyjádřit se
- schopnost naslouchat druhému
- schopnost spolupráce s kolektivem

- schopnost a ochota pomoci druhému
- schopnost využít informační a komunikační technologie (internet, encyklopedie)

- Kompetence sociální a personální
 - dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky
 - dokáže se vypořádat se stresem při řešení různých životních situací
 - pomáhá navazovat a rozvíjet vztah dítěte k druhým lidem
 - vést děti rozpoznat nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu
 - snažit se o to, aby se děti uměly prosadit, ale i podřídit (přijmout kompromis)
 - respektování jiných odlišností mezi lidmi

- Kompetence občanské
 - využívá své silné stránky a poznává své slabé stránky
 - organizuje a plánuje činnosti
 - smysl pro povinnost ve hře, činnostech
 - chová se odpovědně za zdravé a bezpečné prostředí
 - pečujeme o své osobní zdraví i o zdraví druhých
 - uvědomuje si svá práva i práva druhých

- Kompetence k trávení volného času
 - umí si vybrat zájmovou činnost
 - rozvíjí zájmy ve spolupráci, nebo individuálně
 - pomáhá dětem odmítnout nevhodnou nabídku
 - dostatek námětů pro společenské hry, Vv, Hv, Tv

 - získává čtenářské návyky
 - uplatňuje prevenci sociálně patologických jevů

3.2 Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání je vytvořen pro jeden vzdělávací cyklus, tj. po dobu pěti let. Délka a časový plán vzdělávání probíhá ve školním roce v rámci provozní doby ŠD

3.3 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá v souladu s vyhláškou č.27/2016, o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo se zintegrovat do školní družiny. V případě potřeby je ve školní družině současně s vychovatelem i asistent pedagoga.

Další důležitá spolupráce je s výchovnou poradkyní, metodikem školní prevence (pravidelné konzultace ohledně potřeb dětí, zřetel na jeho doporučení). Důležitá je spolupráce s rodiči dětí, s učiteli, aby napomohli společně nalézt nejvhodnější postupy práce odpovídajícím potřebám jednotlivce.

Důležité je zajištění speciálních didaktických a kompenzačních pomůcek.

3.4 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

V případě přítomnosti žáka mimořádně nadaného by měla vychovatelka vypracovat ve spolupráci se školským poradenským zařízením a se školou individuální plán, který by zajistil vhodné zájmové vzdělávací aktivity na rozvoj tvořivosti, spolupráci, vztahy, sociální a emocionální inteligenci. Hlavním těžištěm práce s nadaným žákem je zadávání úkolů, jejichž řešení vyžaduje vyšší úroveň myšlení.

Naše ŠD pořádá několik veřejných akcí pro rodiče a přátele školy, soutěže pro děti, podílí se na tvorbě školní stránky Zvoní, kde mohou nadaní žáci spolupracovat a podílet se na aktivitě, která rozvíjí talent a nadání.

3.5 Podmínky přijímání, průběh, ukončování vzdělávání žáků ve školní družině

ŠD je určena žákům I. stupně do naplnění kapacity 50 dětí a jsou přijímáni prostřednictvím přihlášky. O přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy. Pokud žák soustavně porušuje Řád školní družiny, nebo Školní řád, může být ředitelkou školy vyloučen. Vyloučen může být i za jednorázové hrubé porušení.

4. Obsah vzdělávání

ŠVP pro ŠD byl vytvořen dle kapitoly Člověk a jeho svět, která je určena pro 1. stupeň ZŠ.

Vzdělávací a výchovné oblasti

Člověk a jeho svět

- 1. Místo, kde žijeme:** Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, školní družiny, určení významných objektů (obecní úřad, požární zbrojnice, pomník všech padlých, lékaři), orientace v prostoru a čase, bezpečnost na cestě do školy a vycházkách, dopravní výchova, znalost a použití důležitých tel. čísel
- 2. Lidé kolem nás:** Osvojení zásad vhodného a společenského chování (tolerance, vzájemná úcta, schopnost a ochota pomoci druhým), dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, pracovní a hygienické návyky, rodina, postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy
- 3. Lidé a čas:** Vytváření pravidelných návyků, charakteristika ročních období, vyprávění o zvycích a tradicích, slavíme svátky a narozeniny
- 4. Rozmanitost přírody:** Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn v přírodě (roční období, počasí), používání encyklopedií, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova – ochrana přírody, rozlišování živá a neživá příroda
- 5. Člověk a jeho zdraví:** Péče o zdraví, prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení (při sportovních a pohybových hrách v místnosti, tělocvičně, terénu, při pracovních činnostech, v šatně, na schodišti apod.), dodržování pitného režimu, bezpečné chování v silničním provozu (dopravní značky, pravidla) a chování ve veřejných dopravních prostředcích, pohybové hry s využitím hraček a náčiním, hra fair play, základy gymnastiky, atletiky, pobyt v přírodě, sáňkování, bobování, hry na sněhu, pohybové hry se švihadlem, s míčem

Jazyk a jazyková komunikace

- výzdoba nástěnek s činnostmi dětí, příspěvky do školní stránky Zvoní, besídky

Informační a komunikační technologie

- 1. základy práce s počítačem** – využívání základních funkcí, dodržení základních pravidel bezpečné práce s hardwarem i softwarem, ochrana dat před poškozením, ztrátou, zneužitím
- 2. vyhledávání informací a komunikace** – komunikace s internetem

Umění a kultura

- vytvořit u dětí kulturu chování, stolování, umění vnímat krásno – pomocí výtvarných technik ztvárnit, pěstování kladného vztahu k hudbě – zpěv známých lidových písní, moderních písní, výraz hudby – přenést na papír

Člověk a svět práce

- využívat tradičních i netradičních materiálů, práce s nimi
- zásady bezpečnosti při práci s pomůckami (např. nůžkami, jehlami)
- práce podle předloh, ale i bez nich
- ovládání základních pracovních a výtvarných technik

4.1 Formy vzdělávání

- a) činnosti příležitostné - výchovnou, vzdělávací, zájmovou činnost (výstavy, besedy, besídky, sportovní dny, vystoupení).
- b) činnosti pravidelné – výchovnou, vzdělávací, zájmovou činnost (každodenní činnost přihlášených dětí v oddělení ŠD)
- c) využití otevřené nabídky spontánních činností - nejsou řízené přímo pedagogem (individuální hry, četba)

ŠD svou funkci naplňuje činnostmi odpočinkovými, rekreačními, zájmovými a přípravou na vyučování. Řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují.

Odpočinkové činnosti

- mají odstranit únavu, nejčastěji se zařazují po obědě a dále kdykoliv během dne dle potřeby (klidové hry, klidové zájmové činnosti)

Rekreační činnosti

- slouží k regeneraci sil, převažuje aktivní odpočinek, tělovýchovné a pohybové aktivity, jsou realizovány především venku
- výtvarné a rukodělné činnosti, dramatické, přírodovědné, vlastivědné činnosti, hudba, zpěv, tanec
- hry a spontánní činnosti mohou být rušnější, což lze považovat za možnou relaxaci po soustředění po vyučování a ne za nekázeň

Zájmové činnosti

- rozvíjejí osobnost dítěte
- zařazují se jako činnost skupinová, nebo individuální, jako organizovaná nebo spontánní aktivita

Příprava na vyučování

- didaktické hry a další činnosti, které rozšiřují a upevňují poznatky získané při vyučování
- vypracovávání domácích úkolů

Metody práce ve ŠD: besedy, rozhovor, diskuze, soutěže, kvízy, doplňovačky, dramatizace, četba, malba, kresba, zpěv, tanec, vycházky (tělovýchovné, přírodovědně, poznávací), pohybové a sportovní hry, soutěže, výstavy, exkurze, práce na PC, skupinová a individuální práce

5. Hodnocení žáků

Na hodnocení a klasifikaci chování žáka ve školní družině se vztahují ustanovení vyhlášky o základní škole, tj. udělování napomenutí, důtky třídního učitele, důtky ředitele školy, klasifikace sníženou známkou z chování na vysvědčení.

5.1 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vychovatelka je seznámena s IVP žáků a vypracuje souhrnné hodnocení za každé pololetí v daném školním roce. Spolupracuje s třídními učitelkami žáků a společně hledají nejvhodnější postupy práce odpovídajícím potřebám jednotlivce.

6. Evaluace školní družiny

Evaluace školní družiny je součástí hodnocení školy.

ŠVP ŠD byl projednán na pedagogické radě 23. 6. 2016 a schválen školskou radou 27.6.2016.

PaedDr. Miroslava Pechová

ředitelka školy